

**Akademia
Muzyczna
w Poznaniu**

Akademia Muzyczna

im. Ignacego Jana
Paderewskiego w Poznaniu
ul. Święty Marcin 87
61-808 Poznań
T +48 61 85 68 944
F +48 61 853 66 76
amuz.edu.pl

Dr Julia Gołębiowska, prof. AMP
Kierownik Katedry Teorii Muzyki
Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego
w Poznaniu

Poznań 19.11.2025

W imieniu Katedry Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu zapraszam do udziału w XXI Międzynarodowej Konferencji z cyklu „**Musica practica, musica theoretica – Od etosu do etnosu**”, która odbędzie się w dniach 21–22 kwietnia 2026 roku w Sali Prezydenckiej Akademii.

Moralne oddziaływanie muzyki, od czasów Pitagorasa i Platona, wciąż jest tematem dyskusji i sporów. Muzyce przypisywano zdolność oddziaływania moralnego – kształtowania charakteru, porządkowania afektów i wspierania ładu wspólnotowego. Wydaje się jednak, że w miarę upływu czasu wiara w kształtowanie postaw etycznych poprzez dzieła muzyczne ulegała stopniowemu osłabieniu. Świadczy o tym refleksja filozoficzna, zwłaszcza w tradycji zapoczątkowanej przez Immanuela Kanta, w której doświadczenie piękna – rozumiane jako bezinteresowny osąd smaku – zostaje wyraźnie oddzielone od sfery etyki. Również historia muzyki i biografie kompozytorów dostarczają licznych przykładów braku jednoznacznego związku pomiędzy wartością dzieła a moralną postawą jego twórcy. W konsekwencji, zamiast tezy o moralnym oddziaływaniu muzyki przyjmuje się, że pomiędzy odczuciem piękna – rozumianym jako Kantowski osąd smaku – a oddziaływaniem moralnym zauważamy jedynie analogie, jak np. bezinteresowność, uniwersalność czy wspólnotowy charakter przeżycia. Pytanie o etyczną siłę muzyki wydaje się zatem dla wielu badaczy problemem historycznie zamkniętym.

Odwołując się jednak do słów Heideggera, że „poziom nauki określa się przez to, jak dalece dopuszcza ona kryzys swych pojęć podstawowych” (Heidegger, *Bycie i czas*) proponujemy postawienie pytania o relacje między muzyką a etosem, rozumianym zarówno jako kategoria estetyczna, jak i kulturowo-społeczna. Nie w przekonaniu, że możliwe jest ich ostateczne rozstrzygnięcie, lecz z nadzieją, iż krytyczna rewizja utrwalonych stanowisk pozwoli, parafrazując Kanta, wybudzić dyskurs z „drzemki dogmatycznej”. Proponowane obszary refleksji konferencyjnej obejmują m.in:

- teorię etosu w refleksji filozoficznej i w pismach o muzyce z XVIII i XIX wieku

- twórczość kompozytorską i jej moralne oddziaływanie z perspektywy recepcji,
- krytykę i dekonstrukcję teorii etosu w świetle ideologii, propagandy i manipulacji (wiek XX),
- przemiany etosu muzyki w dobie współczesnych technologii (streaming, algorytmy, sztuczna inteligencja, produkcja muzyczna);
- perspektywę socjoekonomiczną: urynkowanie etosu, funkcjonowanie muzyki w ramach późnego kapitalizmu, komercjalizację etnosu i procesy globalizacji;
- moralne oddziaływanie muzyki w ramach badań etnomuzykologicznych: pozaeuropejskie praktyki muzyczne i ich rola w religiach, rytuałach, praktykach szamańskich, itd.

Szczególnie interesuje nas hipoteza, że współczesne odrzucenie idei „moralnej siły muzyki” może mieć charakter kulturowo i geograficznie ograniczony, a więc etnocentryczny. Dlatego proponujemy poszerzenie perspektywy badawczej o pozaeuropejskie praktyki muzyczne, w których muzyka wciąż pełni istotne funkcje etyczne, rytualne, inicjacyjne i wspólnotowe. Analiza tych zjawisk może skłonić do ponownego namysłu nad przedrefleksyjnymi, intuicyjnymi – a być może także moralnymi – wymiarami „po ludzku zorganizowanego dźwięku” (*humanly organized sound*, John Blacking, *How Musical is a Man*, 1973).

Prezentacja referatu łącznie z przykładami muzycznymi nie powinna przekraczać 20 minut. Językiem konferencyjnym jest język polski oraz angielski, przy czym wygłaszaniu referatu w języku polskim powinna towarzyszyć prezentacja w języku angielskim.

Uczestnikom konferencji organizatorzy oferują zakwaterowanie, wyżywienie oraz skromne honorarium. W zgłoszeniu chęci uczestnictwa w konferencji (w języku polskim i angielskim) należy przesłać **do 1 marca 2026 r.:**

- tytuł wystąpienia,
- notę biograficzną (do 300 znaków),
- abstrakt referatu (do 2000 znaków).

Po otrzymaniu informacji o przyjęciu w poczet uczestników konferencji, organizatorzy proszą – w terminie do 31 marca 2026 r. – o uiszczenie opłaty konferencyjnej w wysokości 300 zł. na konto Akademii:

BZ WBK S.A. VI O/POZNAŃ 66 1090 1362 0000 0000 3601 7907

Zgłoszenie, temat, notę biograficzną i abstrakt oraz potwierdzenie dokonania wpłaty należy przesłać na adres: jgolebiowska@amuz.edu.pl